

## **48 χρόνια από τη κοίμηση του Εθνάρχου μας Αρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου - Το πρόβλημα της μάστιγας της πείνας και το θαύμα του πολλαπλασιασμού των τροφίμων**

[/ Γνώμες](#)



**Σήμερα συμπληρώνονται 48 έτη από τη κοίμηση του  
αιμυνήστου Εθνάρχου μας Αρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου Γ'  
που έφυγε πρόωρα από αυτή τη μάταιη ζωή σε ηλικία 64 ετών  
στις 3 Αυγούστου 1977.**

- *Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε και Αγκόλας Σεραφείμ*

Μια μεγάλη εκκλησιαστική και ηγετική προσωπικότητα που κατάφερε με τη βοήθεια του Θεού και των συνεργατών του η Κύπρος να μη γίνει όπως η Κωνσταντινούπολη και η Σμύρνη, αλλά και να μας δείξει και τη πορεία μας για τη Δικαίωση του Λαού μας. Η καλύτερη μορφή του ιερού μνημοσύνου του είναι όπως

μας δίδαξε, να καλλιεργούμε με κάθε τρόπο την ενότητα μας και στη συνεργασία μας και να ζούμε με τη καθημερινή έμπρακτη συμμετοχή μας σε θέματα δικαιοσύνης των αδικημένων Λαών και της φιλανθρωπικής στήριξης όσων στερούνται και υποφέρουν.

Προσωπικά ευχαριστώ το Θεό και τη Παναγία του Κύκκου, που αξιώθηκα να είμαι ο τελευταίος υπηρέτης του Πνευματικού Πατέρα του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', του μακαριστού Ηγουμένου του Κύκκου Χρυσοστόμου, που ανάμεσα στα πολλά του έργα, έκτισε τα Σχολεία του Κύκκου, την Ιερατική Σχολή, τη Σχολή Κωφαλάλων και Τυφλών, στηρίζοντας και τον οικονομικό αγώνα της ΕΟΚΑ για την ενσωμάτωση της Κύπρου στο Φυσικό της Εθνικό κορμό, τη Μητέρα Ελλάδα.

Ακούγοντας τους να συζητούν, όταν τους διακονούσα, κατά τις συναντήσεις τους, χωρίς να το καταλάβω, αν και μικρός και ασήμαντος, μου δημιούργησαν όνειρα που μεταμόρφωσαν τη ζωή μου, να γίνω ένας εκ των ελαχίστων διακόνων του μεγαλείου της άδολης αγάπης τους για το Θεό, τη Παναγία μας, τους αγίους μας, για τον άνθρωπο, για τη Πατρίδα και την Ορθοδοξία, για την Ανθρωπότητα και τη προτεραιότητα τους στο Φιλανθρωπικό έργο. Ο Θεός να τους αναπαύει. Τους είδα και τους δύο να κλαίνε μαζί, όταν μυστικά πήγαμε με τον Αρχιτέκτονα Ανδρέα Φιλίππου μετά την τελευταία του Αρχιερατική Λειτουργία στο Θρονί της Παναγίας του Κύκκου, για να δώσει οδηγίες να του ετοιμάσουν το Τάφο του. Ο τάφος του ολοκληρώθηκε την ημέρα που κοιμήθηκε. Ο κόσμος και οι κτίστες νομίζανε ότι φτιάχνανε εκκλησιάκι για την Παναγία.

Το θαύμα του πολλαπλασιασμού των πέντε άρτων και των δύο ιχθύων του σημερινού ευαγγελίου αποτελεί φανέρωση της παντοδυναμίας του Χριστού. Η σημερινή ευαγγελική περικοπή (Ματθαίου 14,14-22) μας τονίζει με τρόπο παραστατικό τις δυνατότητές μας και την ευθύνη μας στον αγώνα για την αντιμετώπιση των υλικών προβλημάτων του ανθρώπου. Ο Χριστός για να θρέψει τα πεινασμένα πλήθη που τον ακολούθησαν στην έρημο χρειάστηκε την συνεργασία των μαθητών του. Δεν έφτιαξε ο ίδιος το ψωμί που πρόσφερε στον λαό. Θα μπορούσε ασφαλώς να το κάνει, όπως έστειλε τα ορτύκια και το μάννα στους Εβραίους στην έρημο του Σινά. Όμως δεν το επιχειρεί.

Ζητά από τους μαθητές του να μοιραστούν με το πλήθος τις λίγες προμήθειες που είχαν μαζί τους, πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια: «δότε αυτοίς υμείς φαγείν», λέει στους μαθητές του όταν αυτοί τον πλησίαζαν για να τον ενημερώσουν για το πεινασμένο πλήθος. Και μόλις οι μαθητές υπακούουν στην εντολή του Χριστού το θαύμα γίνεται. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στην δική μας ζωή όταν προηγείται η υπακοή μας στις εντολές του Χριστού. Ο Χριστός ευλογεί τους πέντε άρτους και τους δύο ιχθύες κι ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται ως αποτέλεσμα της

συνέργειας του ανθρώπου.

Η συγκατάθεση του ανθρώπου για την επιτέλεση του θαύματος του Θεού είναι απαραίτητη, γιατί μόνο έτσι διασώζεται η ελευθερία του ανθρώπου, η οποία έστω και σχετική δεν παύει όμως να είναι πραγματική. Η συγκατάθεση του ανθρώπου για την πραγματοποίηση του θαύματος εκφράζεται ως πίστη και εμπιστοσύνη στον Θεόν. Κατά συνέπεια το θαύμα είναι ένα γεγονός που ανάγεται στην σφαίρα του Θεού και αφορά τον άνθρωπο με την έννοια ότι το θαύμα είναι το αποτέλεσμα κι η αμοιβή του πιστού ανθρώπου.

Στην εποχή μας τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, αυτά που σχετίζονται άμεσα με τις υλικές ανάγκες των ανθρώπων βρίσκονται καθημερινά στην επικαιρότητα. Παρά την επιστημονική πρόοδο και την τεχνική ανάπτυξη τα προβλήματα αυτά παραμένουν άλυτα παρουσιάζοντας μάλιστα τόση ένταση όση και πριν από αιώνες. Συγκεκριμένα σήμερα 25.000 άνθρωποι πεθαίνουν καθημερινά από την πείνα και οι περισσότεροι εξ αυτών είναι αθώα παιδιά που δεν φταίνε σε τίποτα.

Η αγάπη του Θεού στη ζωή του ανθρώπου που υποφέρει εκφράζεται διά μέσου των πιστών και ευσεβών ανθρώπων. Γι' αυτό ο Ιησούς Χριστός μας τονίζει ότι όταν βοηθάμε ένα άνθρωπο που χρειάζεται βοήθεια, τη βοήθεια αυτή τη προσφέρουμε σ' αυτό. Στα μάτια του Θεού είμαστε όλοι παιδιά του. Σήμερα το κοινωνικό πρόβλημα αντί να λυθεί περιπλέκεται, γίνεται οξύτερο, γιατί εκείνοι που έχουν επάρκεια αγαθών, αντί να τα μοιράζονται με τους φτωχότερους, όπως ζητά ο Χριστός, προτιμούν να τα σπαταλούν. Έτσι φτάσαμε στο θλιβερό κατάντημα να βλέπουμε μερικούς να ξοδεύουν για τα σκυλιά τους περισσότερα απ' όσα ξοδεύουν φτωχοί οικογενειάρχες για τα παιδιά τους.

Ακούουμε για πολλούς πλούσιους να σπαταλούν μόνο για μια νύκτα διασκέδασης τόσα όσα θα μπορούσαν να συντηρηθούν αρκετές άπορες οικογένειες. Ακούουμε να ξοδεύονται τεράστια ποσά για καλλυντικά και χρυσαφικά και στολίδια, όσα θα έφταναν για να μπορούν πολλοί άνθρωποι να πίνουν καθαρό νερό και πολλά παιδιά να μπορούν να φοιτούν σε σχολείο. Αλλά και πέρα από το επίπεδο των ατόμων, σε επίπεδο πια κρατών, βλέπουμε πολλές χώρες να καταστρέφουν τα περισσεύματα των προϊόντων τους για να διατηρήσουν τις υψηλές τιμές προσφοράς, την ίδια ώρα που άλλοι λαοί λιμοκτονούν.

Βλέπουμε τις πλούσιες χώρες να ξοδεύουν για εξοπλισμούς ποσά που ξεπερνούν ολόκληρο τον κρατικό προϋπολογισμό πολλών φτωχών που συνήθως κι ο πληθυσμός τους είναι μεγαλύτερος. Επομένως για να λυθούν τα προβλήματα που συγκλονίζουν σήμερα την κοινωνία μας απαιτείται η συνεργασία μας με τον Θεό

που εκφράζεται ως υπακοή στις εντολές του Χριστού. Πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να μοιραστούμε αυτά που έχουμε με τον διπλανό μας που υποφέρει. Κι ο διπλανός μας, δεν είναι μόνο ο φτωχός γείτονάς μας, αλλά κι όλοι οι άνθρωποι που βρίσκονται μακριά από εμάς και υποφέρουν.

Ο Ιησούς Χριστός βλέποντας τους πεινασμένους της εποχής μας, μας επαναλαμβάνει: «δότε αυτοίς υμείς φαγείν». Αν πειθαρχήσουμε και υπακούσουμε στην προτροπή του Χριστού, θα βρεθούμε μπροστά σ' ένα καινούργιο πολλαπλασιασμό των πέντε άρτων και των δύο ιχθύων, που θα πραγματοποιηθεί κάτω από την ευλογία του Θεού, στα χέρια τα δικά μας.

Το θαύμα του πολλαπλασιασμού των πέντε άρτων και των δύο ιχθύων δεν είναι κάτι που έγινε μια φορά και τέλειωσε για πάντα. Είναι ένα γεγονός που αν θέλουμε μπορούμε να το ζούμε καθημερινά. Αρκεί να θέσουμε τον εαυτό μας στη διάθεση του Θεού, υπακούοντας στις εντολές του αφήνοντας έτσι την αγάπη του Χριστού να ζεστάνει τις καρδιές μας. Άλλωστε η ιστορία των φιλανθρωπικών έργων και των ιεραποστολικών προσπαθειών είναι γεμάτη από θαύματα παρόμοια μ' αυτό που ακούσαμε από την σημερινή ευαγγελική περικοπή.

Πάντοτε η αληθινή χριστιανική πίστη εκδηλώνεται με έργα αγάπης. Κι η άσκηση της αγάπης ως εφαρμογή του περιεχομένου της πίστεως αποτελεί ουσιώδες γνώρισμα της χριστιανικής ζωής. Η αγάπη στον χριστιανισμό δεν νοείται ως απλή συναισθηματική εκδήλωση, αλλά ως ανταπόκριση στην αγάπη του Θεού, που έγινε άνθρωπος, και ως οφειλή προς τον διπλανό μας που εικονίζει τον Θεόν. Η αγάπη αυτή αναφέρεται σ' ολόκληρο τον άνθρωπο κι εκδηλώνεται με την συμπαράστασή μας στις υλικές και στις πνευματικές του ανάγκες.

Όπως μας λέει ο άγιος Ιάκωβος «εάν αδελφός ή αδελφή γυμνοί υπάρχωσι και λειπόμενοι ώσι της εφημέρου τροφής, υπάγετε εν ειρήνη, θερμαίνεσθε και χορτάζεσθε, μη δότε δε αυτοίς τα επιτήδεια του σώματος, τι το όφελος;» Έτσι η χριστιανική ζωή, ως ζωή πίστεως και αγάπης προς τον Θεόν συνδέεται με την αγάπη προς τον διπλανό μας. Χωρίς την αγάπη προς τον διπλανό μας η αγάπη μας προς τον Θεόν θεωρείται ανύπαρκτη: «ο αγαπών τον Θεόν αγαπά και τον αδελφόν αυτού», μας λέει ο ευαγγελιστής Ιωάννης, και συνεχίζει: «εάν τις είπη ότι αγαπώ τον Θεόν, και τον αδελφόν αυτού μισεί, ψεύτης εστί».

Σύμφωνα με την χριστιανική διδασκαλία, μόνο με την άσκηση της αγάπης προς τον πλησίον παραμένει ο άνθρωπος στην αγάπη του Θεού και ζει την νίκη κατά του θανάτου. Μας λέει ο ευαγγελιστής Ιωάννης: «ημείς οίδαμεν ότι μεταβεβήκαμεν εκ του θανάτου εις την ζωήν, ότι αγαπώμεν τους αδελφούς, ο μη αγαπών μένει εν τω θανάτῳ». Κι η αγάπη μας αυτή εκφράζεται με την διακονία μας προς τον διπλανό

μας, όπως εκφράστηκε η αγάπη του Χριστού για τους ανθρώπους μέσα από το θαύμα της σημερινής ευαγγελικής περικοπής.

Κανένας βέβαια δεν μπορεί με τα χρήματα και τα αγαθά που κατέχει να ικανοποιήσει όλες τις ανάγκες των φτωχών, ούτε να επουλώσει όλες τις κοινωνικές πληγές. Ο Θεός δεν ζητά το αδύνατο από κανένα. Με μια βρύση δεν μπορεί όλος ο κόσμος να ξεδιψάσει. Μπορούν όμως οι κοντινοί μας κι οι περαστικοί. Ας κάνουμε και εμείς στην ζωή μας το ίδιο με τα αγαθά που μας παραχωρεί ο Θεός, και τότε δεν θα συμβάλουμε απλώς και μόνο στην σωτηρία του διπλανού μας αλλά και στην σωτηρία την δική μας.

Κατά τον ίδιον τρόπο, ο άνθρωπος που βρίσκεται κοντά στον Χριστόν και συμμετέχει ενεργά και άξια στην μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας μας, όταν συναντάει τον συνάνθρωπό του κι αντικρύζει τα προβλήματά του είτε μέσα στο σπίτι του, είτε στον χώρο της εργασίας του, είτε στον υπόλοιπον κοινωνικό του χώρο που ζει, γίνεται αφορμή για να δείξει αυτό που έχει μέσα του, δηλαδή την φιλευσπλαχνία του, την αγάπη του, την κατανόησή του, την βοήθεια και την στήριξη του διπλανού του και την καλή του διάθεση να συγχωρεί, διότι βλέπει τον πλησίον του όπως τον εαυτόν του.

Εκεί που δεν συμβαίνει αυτό, όταν δηλαδή κάποιος από τον χώρο που ζούμε κάνει κάποιο λάθος ή έχει την ανάγκη μας, κι αυτό γίνεται αφορμή, αντί να δείξουμε την αγάπη μας, να δείξουμε την κακία μας, την άσπλαχνη σκληρότητά μας, κι είμαστε έτοιμοι να τον καταδικάσουμε και να τον πληγώσουμε με τα πικρόχολά μας, χωρίς καμία διάθεση να τον συγχωρήσουμε και να του πούμε ότι αυτό που του συνέβη μπορούσε να συμβεί και στον καθένα από μας, τότε αποδεικνύουμε ότι μιμούμαστε τους Φαρισαίους και τους άθεους, έστω κι αν συμβαίνει συμπτωματικά να καλούμαστε χριστιανοί: «εάν τις ειπή ότι αγαπώ τον Θεόν, και τον αδελφόν αυτού μισή, ψεύτης εστίν, ο γαρ μη αγαπών τον αδελφόν αυτού ον εώρακεν, τον Θεόν ον ουχ εώρακεν ου δύναται αγαπάν. Και τούτην την εντολήν έχομεν απ' αυτού, ίνα ο αγαπών τον Θεόν αγαπά και τον αδελφόν αυτού» (Α΄Ιωαν.δ΄, 20-21).

Η επιβίωσή μας εξαρτάται από τον βαθμό που καλυτερεύουμε τους όρους συμβιώσεως μεταξύ μας, και μάλιστα με την ετοιμότητά μας και την αγάπη μας μεταξύ μας, να κτίζουμε γέφυρες κοινής συνύπαρξης, αλληλοκατανόησης, αλληλοβοήθειας και αλληλοσεβασμού της αξιοπρέπειας του κάθε ανθρώπου.

Να συνεχίσουμε σας παρακαλώ τις προσευχές μας να σταματήσουν οι πόλεμοι στην Ουκρανία και Ρωσία και στη Γάζα και να επικρατήσει η ειρήνη για τη προστασία όλων των ανθρώπων πριν την επέκταση του και την απειλή μιας παγκόσμιας οικονομικής κατάρρευσης. Πρέπει να ευαισθητοποιηθούμε όλοι μας

για τους Παλαιστίνιους που υποφέρουν στη Γάζα και μάλιστα για την προστασία των αθώων παιδιών που είναι και τα μεγάλα θύματα μας. Οι σπατάλες μας σε όπλα να σκοτώνουμε ο ένας τον άλλον, μας οδήγησαν στην αδιαφορία μας να αντιμετωπίσουμε άμεσα τα προβλήματα της Κλιματικής αλλαγής με αποτέλεσμα να ζούμε καύσωνες, ανομβρίες, ακρίβεια των τροφίμων και συνεχή αυξανόμενη μόλυνση και καταστροφικές πυρκαγιές.

Ίσως αντιδράσουμε όταν δούμε ότι μας λείπει το καθημερινό πόσιμο νερό με χρόνιες ανομβρίες. Με το τρόπο που ζει σήμερα η Ανθρωπότητα, φαίνεται ότι δεν θα αργήσουμε να θερίσουμε ότι σπέρνουμε τώρα με την αδιαφορία μας και την ανοχή μας και τη συμμετοχή μας στην αυτοκαταστροφή του Πλανήτη μας. Ο Θεός να μας ελεήσει.